

Poština plačana v gotovini.

Leto XI., št. 193a

Ljubljana, četrtek 21. avgusta 1930

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prečeta
nova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: zavodi: Ljubljana
št. 11.842; Praha čisto
78.180; Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Dr. Wirth izdelal načrt volilne reforme

Število poslancev bo znižano na 400 — Osebnostne kandidate liste — Wirth napoveduje sodelovanje s socialisti

Berlin, 20. avgusta. d. Vlada proučuje načrt volilne reforme, ki ga je izdelal notranji minister dr. Wirth. Načrt predvideva znižanje števila poslancev v nemški zbornici na 400, kar bo doseženo na ta način, da bo potreba za izvolitev enega poslanca namesto dosedanjih 60.000 glasov 70.000 volilcev. Volitve se bodo vršile tudi v bodoče po proporciju. Nemčija bo razdeljena na 162 volilnih okrožij, ta pa zopet na 32 volilnih okrajev. Vsako volilno okrožje bo štelo približno 385.000 prebivalcev. Od tega bo volilcev kakih 250.000.

Z zmanjšanjem volilnih okrožij se misli povečati kontakt med volilci in poslanci. Dovoljena bo tudi postavitev samostojnih osebnih kandidatnih list, brez strankarske opredelitve. Državne liste, na katerih so se zbrali vsi odvisni preostanki glasov posameznih strank, bodo odpravljene.

Ker bi bila treba za povišanje starostne meje za aktivno volilno pravico, ki jo ima sedaj vsak nemški državljan, ki je dopolnil 20. leto spreminiti ustavo, zakar pa bi bilo potreba dvetretinske večine zbornice, je vlada ohranila dosedanje starostno mejo ter se odrekla načrtu, da bi jo povišala na 23. leto.

Berlin, 20. avgusta. d. Mnogo zanimanja je vzbudil govor ministra dr. Wirtha v Göttingu, kjer je izjavil med drugim, da je obstoj nemške demokracije odvisen samo od zadržanja strank. Vprašanje, da-li bo nova nemška vlada

demokratsko usmerjena, je odvisno zelo od taktike skrajnih levičarjev in desničarjev. V slučaju skupnega nastopa ter ni izključeno, da bi sedel v novi vladi poleg voditelja ljudskih konservativcev Treviranusa, tudi socialist dr. Breitscheid. Misel na desničarsko vlado, v kateri bi imel glavno besedo kak Hitler, je iluzorna. Hitler zelo podcenjuje nemško demokracijo in se pripravlja na njen pogreb, pri tem pa pozablja, da so znaki krize nemške demokracije samo odsev splošne krize demokracije, ki jih je mogoče opaziti v vseh parlamentarnih državah. Kljub temu pa nihče ne misli danes v Franciji ali Angliji na to, da bi se kako državljansko vojno in desničarsko diktaturo poskušal nasilno reševati to krizo.

Skupni nastop Hugenbergovih disidentov

Berlin, 20. avgusta. g. Ljudski konservativci in kmetokuljska stranka dr. Schieleja so danes podpisali volilno pogodbo, po kateri bosta obe stranki postavili skupno volilno listo. Izjava konservativne stranke naglašja, da rešitev velikih nalog, ki čakajo državno vlado, državni zbor in ves nemški narod v najkrajšem času, nikakor ni izvedljiva s socialnimi demokrati. Socialni demokrati so v zadnjih dveh letih, v katerih so bili v državni vladi, nastopili samo iz vidika strankinih interesov, tako da z njimi ni mogoče postaviti na kocko novega poskusa. Zaradi te napovedi ljudske konservativne stranke, je pričakovati, da bo boj socialnih demokratov proti vladi zelo oster.

2 milijona brezposelnih v Angliji

Lloyd George predlaga izvedbo velikega investicijskega programa za zaposlitev brezposelnih — Vlada misli znižati podporo brezposelnim

London, 20. avgusta d. Število brezposelnih v Angliji je pretekli mesec že preseglo dva milijona. V zvezi s tem se je vršila konferenca ministrov delavske vlade in liberalnih strokovnjakov, na kateri so proučevali načrte, kako bi se vsaj omejilo naraščanje brezposelnosti, če je že ni mogoče uspešno omiliti.

Konferenca pa je potekla brez vidnega uspeha. Na njej je razvil voditelj liberalcev Lloyd George, obširen načrt o gradnji avtomobilskih cest, elektrifikaciji železnic ter poljedelstvu. Sredstva za izvedbo tega investicijskega načrta naj bi država dobila z najetjem velikih investicijskih posojil.

Zastopnika vlade, ministra Snowdena in Harthsona pa sta izjavila, da je spričo sedanjega finančnega stanja v Angliji brezupno misliti na uspešno emisijo, kakega take-

ga posojila. Priznala pa sta, da ima načrt Lloyd Georgea mnogo dobrih strani in da bi lahko uspešno služil za pobijanje brezposelnosti. Zaradi tega je bilo sklenjeno, da se bo konferenca nadaljevala jeseni. Do tedaj pa bosta izdelala vlada in Lloyd George manjši investicijski program s katerim bi naj se dosegla predvsem ustavitve stalnega naraščanja brezposelnih.

Na konferenci so tudi razpravljali o znižanju podpore za brezposelne, ker grozi nevarnost, da bo zaradi teh ogromnih podpor prihodnji angleški proračun zelo pasiven ter izkazal visok primanjkljaj. Po izjavi finančnega ministra Snowdena, ki je zagovarjal to znižanje, se je doslej zadolžil fond za podpiranje brezposelnih pri državnih blaginjah že nad 60 milijonov funtov šterlingov.

Gospodarska kriza tare tudi Ameriko

200 milijonov dolarjev primanjkljaja v državnem proračunu — Izgredi brezposelnih v Newyorku

Washington, 20. avgusta d. Predsednik Hoover je prekinil svoj dopust in se vrnil v Belo hišo, kjer se bodo vršila posvetovanja finančnih in gospodarskih strokovnjakov o ukrepih vlade za pomoč zaradi suše oškodovanih poljedelcev. Poleg tega se bodo vršila tudi posvetovanja o načinu kako preprečiti naraščanje gospodarske krize, ki se je pojavila poslednje mesece v industriji Zedinjenih držav zaradi stalnega padanja ameriškega izvoza na inozemska tržišča. Baje ima predsednik Hoover izdelan načrt, ki bo omogočil prehod iz sedanje krize v novo dobo gospodarskega razmaha.

Newyork, 20. avgusta g. Ameriški zakladni urad računa v tekočem fiskalnem letu s primanjkljajem 200 milijonov dolarjev napram prebitku enake višine v zadnjem finančnem letu. Deficit je nastal zaradi višjih izdatkov za upravni aparat in zaradi znižanja dohodkov, ki so padli daleko pod proračunano vsoto. Razen tega so se zaradi slabega izvoza zmanjšali dohodki iz carin ter so bili potrebni veliki izdatki za kraje, ki so jih zadele vremenske katastrofe.

Newyork, 20. avgusta d. Pred mestno hišo se je zbralo kakih 6000 brezposelnih delavcev ter burno zahtevalo od župana Walkerja naj jih zaposli. Ker so postali demonstranti nasilni in pričeli ometavati mestno poslopje s kamenjem, je župan prosil telefonično pomoč policije, ki je prispela na avtomobilih. Ker se na njene pozive demonstranti niso hoteli raziti so oddali policijski stražniki nanje več salv, tako da je bilo večje število demonstrantov lažje in težje ranjenih.

Newyork, 20. avgusta d. Pred mestno hišo se je zbralo kakih 6000 brezposelnih delavcev ter burno zahtevalo od župana Walkerja naj jih zaposli. Ker so postali demonstranti nasilni in pričeli ometavati mestno poslopje s kamenjem, je župan prosil telefonično pomoč policije, ki je prispela na avtomobilih. Ker se na njene pozive demonstranti niso hoteli raziti so oddali policijski stražniki nanje več salv, tako da je bilo večje število demonstrantov lažje in težje ranjenih.

Nesreča italijanskega potniškega letala

Kos propelerja odletel, prebil potniško kabino in ubil desetletno hčerko Cosulich

Mali Lošinj, 20. avgusta. s. Na morju v bližini Malega Lošinja se je pripetila danes dopoldne težka letalska nezgoda, ki je imela neverjetno tragične posledice.

Trimotorno italijansko vodno letalo, ki oskrbuje promet med Trstom, Zadrom in Jakinom, se je moralo kmalu po startu zopet spustiti na morje, ker je nenadoma odletelo krilo propelerja na levem motorju ter kakor kos granate treščilo v potniško kabino, v kateri je bilo 11 potnikov.

10 letno Emo Cosulich, hčerko kapitana Cosulich in predsednika italijanske zrakoplovne družbe, je krilo zadelo in jo na mestu ubilo dočim je njeni babici odtrgalo roko. Dva motorna čolna, ki sta odhitela po nesrečnem vodnem letalu na pomoč, sta sprejela potnike na krov in zavlekla poškodovani aparat s truplom male Emice in njene babice v pristanišče na Malem Lošnju.

Italijanski listi poročajo o nesreči zelo obširno ter vprašujejo vlado, da li ne bi bilo primerno pregledati vsa italijanska potniška letala, ker je to v zadnjih 14 dneh že drugi primer, da se je pripetila na pro-

gah italijanskih letalskih družb težka nesreča. Pred 14 dnevi je moralo namreč v Trstu tudi nekaj minut po startu pristati letalo, ki je bilo namenjeno v Benetke. Pri pristanku je letalo, ki je bilo poškodovano na glavnem krmilu tako nesrečno manevriralo, da je zajelo vodo v potniško kabino v kateri je nekaj oseb utonilo, dočim so druge v zadnjem hipu rešili.

Politični atentat v Litvi

Kovno, 20. avgusta. AA. Vodja politične policije v Litvi Rustejka je bil obstreljen. Napadalec sta dva pristaša znanega bivšega diktatorja Voldemarsa. Napadalec sta se legitimirala z dijaškimi legitimacijami, nakar ju je redarstvo izročilo sodišču. Sodijo, da bo vlada ponovno zaprla Voldemarsa in mu onemogočila zveze s prijatelji.

Povratek nadvojvode Albrehta

Budimpešta, 20. avgusta. AA. Nadvojvoda Albreht, ki se je mudil nekaj časa v Braziliji radi znanstvenega študija, se je vrnil v Budimpešto, kjer je že sodeloval na proslavi sv. Emerika.

PRESTOLNIŠKO VRVENJE NA BLEDU

Živahne konference ministrov — Predsednik vlade pri Nj. Vel. kralju — Avdijenca in zaprisega novega ljubljanskega škofa dr. Rožmana

Bled, 20. avgusta. o. Danes dopoldne je bilo v Parkhotelu in v parku pred njim tako živahno kretanje ministrov, kakor v dnevih važnih odločitev pred ministrskim predsedništvom v Beogradu. S prihodom predsednika vlade gospoda generala Živkovića na Bled je tudi skoro vse državno življenje preneseno za nekoliko dni semkaj. Davi že ob 7. je šel predsednik vlade z ministroma dr. Srškićem in Uzunovićem na sprehod v park poleg jezera. Ministri so se živahno razgovarjali skoro do 9. dopoldne. Proti pol 10. uri je prišel s kolodvora komandant IV. armijske oblasti v Zagrebu general Svetislav Matić, ki je došel z brzovlakom iz Zagreba. G. general je takoj poiskal predsednika vlade in odšel z njim v njegove apartmane v Parkhotelu. Prihod generala Matića je čisto zasebnega in prijateljskega značaja.

Ob 10. dopoldne je predsednik vlade prišel iz Parkhotela z aktovko in se takoj odpeljal z avtomobilom v Suvorov, kjer je bil od Nj. Vel. kralja sprejet v avdijenci, ki je trajala eno uro. Še preden se je predsednik vrnil v Parkhotel, je dospel tja z avtomobilom iz Ljubljane minister za šume in rudnike g. dr. Korošec; spremljala sta ga pisatelj župnik g. Finžgar in univerzitetni profesor dr. Slavič. V drugem avtomobilu se je pripeljal na Bled novi ljubljanski škof g. dr. Gregor Rožman, kmalu zatem pa je prispel pred hotel tudi minister dr. Švegel.

Škof dr. Rožman je posetil najprej ministra pravde dr. Srškića. Med njunim razgovorom se je vrnil iz kraljevega dvorca predsednik vlade, ki se je pozdravil s prisotnimi, nato pa se umaknil v hotel, kjer se je nekaj časa razgovarjal z ministrom dr. Korošcem.

Ob pol 12. sta se minister pravde dr. Srškić in škof dr. Rožman odpeljala na dvor, kjer sta bila takoj sprejeta v avdijenco pri Nj. Vel. kralju. Škof dr. Rožman je ob tej priliki položil svojo škofovsko zaprisego.

Minister za šume dr. Korošec se je vrnil dopoldne v Ljubljano, od koder pa bo takoj nadaljeval pot v Beograd.

Dopoldne je priredil minister dr. Švegel obed, ki so se ga udeležili gg. ministri dr. Srškić, bivši minister dr. Kramer in prof. Vekoslav Spinčič, ki je gost dr. Šveglja v vili Wilsoniji.

Ob pol 4. dopoldne je sprejel g. predsednik vlade v svojih prostorih v Parkhotelu ameriškega poslanika g. Princea, nato pa ministra Srškića in Uzunovića.

Jutri ali pojutrišnjem prideta na Bled tudi trgovinski in poljedelski minister gg. Demetrovič in dr. Šibenik.

Učiteljski dnevi v Beogradu

Živahna posvetovanja delegatov na predvečer jubilejne kongresa — Razprave o važnih učiteljskih zadevah

Beograd, 20. avgusta. Ob 9. dopoldne se je sestel v dijaškem domu v Milutinovi ulici glavni odbor UJU k posvetovanju. Otvoril je sejo predsednik centralnega odbora g. Vlada Petrovič iz Beograda, ki je poudaril potrebo složenega dela vsega učiteljstva. Tajnik Milan Mihailović je za izvršni odbor predložil glavnemu odboru resolucije, ki vsebujejo vse, kar so pokrajinske skupščine sprejele na svojih kongresih. Te resolucije bo revidiral za glavni kongres petčlanski odbor. Beograjsko poverništvo je na tem sestanku predlagalo naj se osnuje javen šolski muzej kot stalna pedagoška razstava.

Zdravstveni domovi za učiteljstvo Poverništvi Beograd in Sarajevo sta izrazili željo po ustanovitvi zdravstvenih domov za učiteljstvo. Na delegacijskem zborovanju se je predlagalo, naj se končno reši vprašanje Frankopanskega gradu v Kraljevi, ki je last učiteljstva in ga porablja sedaj vojaštvo.

Kakor znano, je zastupil znani beograjski veletrgovac Jovan Gavrilović prosvetno ustanovo, ki je znašala koncem lanskega leta 18.5 milijonov Din. Ustanovo upravlja sedaj država. Ko se je oglasila v pristojnem ministrstvu učiteljska deputacija, je dobila obljubo, da bo iz fonda določena vsota 2.5 milijona Din za zgradbo zdravstvenih domov za učiteljstvo.

Lista odsekov

je bila sestavljena soglasno in sicer za verifikacijski, poročevalski, finančni, odsek za resolucije in predloge ter odsek za spremembo pravil. Nato se je vršil razgovor o delitvi sekcij učiteljske državne organizacije. Kakor znano sta v učiteljstvu dve struji; prva je za sedanjí obstoj pazel poverništve, druga pa priporoča razdelitev učiteljskih organizacij po banovinah.

Dopoldanski sestanek je bil končan ob 13. in se je nadaljeval ob 16. z istim programom kakor dopoldne.

Ob 18. se je pričelo skupno posvetovanje

glavnega odbora delegatov vseh poverništve, na katerem so se določile podrobnosti za jutrišnje skupščino, zvečer pa se je vršil sestanek vseh slovenskih delegatov, da v smislu naročil zadnje skupščine poverništva UJU Ljubljana zavzamejo enotno stališče.

Celokupna organizacija UJU ima danes 5 poverništve z 295 sreskimi učiteljskimi društvi in 13.500 članov.

Danes je položila posebna deputacija učiteljstva v Oplencu venec na grob pokojnega kralja Petra Osvoboditelja.

Deputacija pri ministru prosvete

Prosvetni minister g. Boža Maksimović je včeraj poklical k sebi zastopnike učiteljstva in jim izjavil, da se pospešeno izdeluje novi uradniški zakon, s katerim naj bi se zboljšal gromotni položaj uradnih. Če bi se ta zakon zakasnil, bi najbrž izšel poseben zakon, ki bo uredil učiteljske prejemke. Člani delegacije so se vrnili od razgovora z g. ministrom z najboljšimi utisi.

Jubilejna »Narodna Prosveta«

Jutri bo izšla jubilejna številka »Narodne prosvete«, glavnega glasila UJU v Beogradu, ki izhaja že 12. leto. Urejuje ga znani učiteljski bоре Milan Stanković. Jubilejna številka je posvečena izključno kongresnim in učiteljskim idejnim zadevam. Uvodnik je napisal predsednik UJU Vlada Petrovič. Številka vsebuje 44 slik znanih organizatorjev in ustanoviteljev UJU ter sedanjih učiteljskih delavcev, ki stojijo na čelu organizacije. Slike so nadvse dobro reproducirane. Izmed Slovencev so med pisce zastopani ljubljanski poverjeniki Andrej Skuli, ki je objavil članek »Ob jubileju« in urednik ljubljanskega »Učiteljskega Tovarša« Ivan Dimnik s člankom »Jaka sila naše organizacije — naše časopisje«. G. Engelbert Gangel, urednik »Učiteljskega tovariša« od 1. 1903 do 1. 1919 ter prvi podstarosta SKJ, je objavil v jubilejni številki članek »U so-kolske redove!« Slavko Mravljac pa članek o ferijalnih zadevah učiteljstva.

Slavnostna številka »Narodne prosvete« je viden odsev iskrenega tovarštva, ki veje v učiteljskih vrstah.

Nemčija se boji bloka agrarnih držav

Konferenca bo otvorjena 28. septembra in se bo bavila z raznimi agrarnimi problemi

Varšava, 20. avgusta. AA. V zvezi z agrarno konferenco, ki se bo vršila 28. septembra v Varšavi na pobudo poljske vlade, priobčuje »Kurjer Poljske« članek, ki v njem pravi med drugim:

Konferenca bo samo agrarna in se bo bavila s čisto tehničnimi vprašanji. Največje razburjenje proti skupni fronti agrarnih držav za obrambo proti industrijskim državam je nastalo v Nemčiji, ki bo s svojo dosedanjim politiko naposled dosegla to, da bodo agrarne države dejansko izvedle svoj zamelek o skupni agrarni fronti. Socialnodemokratska stranka v Nemčiji se je posebno ostro zaletela v politiko ministra za prehrano Schieleja. Istočasno pa se Nem-

čija ozira na nevarnost, ki ji preti od tod, da ne reagira na bojkot nemškega blaga v Nizozemski in da tudi ne upošteva okolišnosti o skorajšnji prekinitvi trgovinskih odnosov s Finsko.

List veli nadalje, da bi morala Nemčija ravnati drugače in na mesto razburjenja z blagohotnostjo spremljati napore, ki so posvečeni poljedelstvu in ki hočejo premostiti sedanjo agrarno krizo. List nadalje opozarja na članke v nemškem časopisju, ki so javno razglašali, da Nemčija odklanja redne trgovinske odnose s Poljsko, češ da je konzum v Nemčiji nazadovol. Sedaj, ko naj posebna konferenca popravi položaj, se pa v Nemčiji razburja.

Anglija zgradi pomorsko bazo v črnem morju

Zgraditev angleško-rumunske mornariške baze proti sovjetski Rusiji Kraj Karol odklikoval Mussolinija

Bukarešta, 20. avgusta. č. Danes popoldne je bil poveljnik angleškega brodogradnje, ki je na posetu v Constanzi, general Dawis, sprejet od kralja Karola v posebni avdijenci, nakar je imel važen razgovor s predsednikom vlade Maniom. V političnih krogih so se pojavile v zvezi s tem razne kombinacije, ki zatrjujejo, da gre za osnovanje skupne angleško-rumunske pomorske baze v Črnem morju. Pogajanja o tem je vodil angleški general Henderson s rumunskim mornariškim ministrom in sedaj se imajo ta pogajanja zaključiti. Ta pomorska baza naj bi se osnovala neposredno ob rusko-besarski meji pri kraju Razel in sicer s pomočjo angle-

ške mornarice. Angleško brodogradnje bo v ponedeljek odpotovalo nazaj na Malto.

Rim, 20. avgusta. s. Kralj Karol je podelil Mussoliniju najvišjo rumunsko odklikovanje in sicer veliko krono reda kralja Karola I. ter povelj rumunskemu poslaniku na Kvirinalu nalogo, da ga izroči šefu italijanske vlade. Rumunski zunanji minister Mironescu in rumunski poslanik v Londonu, Titulescu, ki biva trenutno v Benetkah, sta Mussoliniju brzojavno čestitala k visokemu odklikovanju.

Kronanje kralja Karola odgodeno

Bukarešta, 20. avgusta. AA. Kakor poročajo listi, je kronanje kralja Karola odgodeno na pomlad.

Nj. Vel. kralj v Ljubljani

Ljubljana, 20. avgusta. d. Danes ob pol 7. zvečer se je pripeljal v odprtem avtomobilu z Bleda v Ljubljano Nj. Vel. kralj Aleksander. Avtomobil je zaradi živahnega prometa vozil precej počasi po glavnih ljubljanskih ulicah in proti 7. krenil nazaj na Gorenjsko. Kjerkoli so ljudje spoznali vladarja, so ga povsod živahno pozdravljali.

Naša delegacija

za varšavsko konferenco Beograd, 20. avgusta. M. Na povabilo poljske vlade se bo tudi Jugoslavija udeležila gospodarske konference, na kateri se bo razpravljalo o rešitvi agrarne krize v Srednji Evropi. Konference, ki se bo vršila od 26. do 29. t. m. v Varšavi, se bo udeležila z naše strani delegacija pod vodstvom ministrov dr. Šibenika in Demetrovića.

Letalska tekma Male antante

Novi Sad, 20. avgusta. p. Z novosadskega letališča je davi odletela v Varšavo jugoslovanska letalska ekipa, ki se udeležila letalskega tekmovanja Male antante in Poljske. Jugoslovanska ekipa sestoji iz petih letal tipa Breguet in enega letala tipa Potez. Tekmovanje se bo vršilo v dneh 27. in 28. t. m.

Varšava, 20. avgusta. p. Šest jugoslovenskih letal, ki sodelujejo pri letalski tekmi Male antante in Poljske, je srečno prispelo v Varšavo.

Jugoslovenski oficirji

v Plznu

Praga, 20. avgusta. AA. Po poročilu iz Plzna so tjakaj prispeli jugoslovenski oficirji, slušatelji višjega tečaja vojne akademije. Oficirje vodi general. Jugoslovenski oficirji so bili povsod sprejeti z velikimi simpatijami. Na postaji jih je pozdravil češkoslovanski general Klečanski s predstavniki domačih civilnih in vojaških oblastev. Gostje si bodo ogledali škodovalne in pivovarne v Plznu, nakar se napotijo v Prago.

Izvozna konferenca v železniški generalni direkciji

Beograd, 20. avgusta. AA. Pod predsedstvom generalnega direktorja Šrepolovića je bila danes v generalni direkciji državnih železnic meddirekcijska konferenca sklicana z namenom, da se prouče ukrepi, ki so potrebni za zagotovitev rednega prometa v izvozni sezoni. Po referatih direktorjev oblastnih direkcij in referatih strokovnih referentov generalne direkcije je bilo ugotovljeno, da je število lokomotiv in vagonov, ki so potrebni za promet v tej sezoni, zadostno. Nato so prišla v debato poročila o komercialno manipulacijskih ukrepih, ki bodo potrebni v izvozni sezoni. Vsi sklepi glede komercialne službe bodo pravčasno objavljeni. Prav tako so prišla v pretes vprašanja glede tehničnih ukrepov v svrhu čim rednejšega prometa v okviru razpoložljivih kreditov.

Drobiž po 25 par

Zagreb, 20. avgusta. n. Zagrebška davčna uprava je prejela in oddala danes v promet kovane novce po 25 par.

Sožalje Nj. Vel. kralja rodbini dr. Verone

Zagreb, 20. avgusta. AA. Nj. Vel. kralj je pozval brigadnega generala Mirkovića, načelnika štaba IV. armijske oblasti v Zagrebu, naj izrazi rodbini pok. rektorja dr. Anteja Verone sožalje Nj. Vel. kralja za težko izgubo. G. general je obiskal razžaloščeno rodbino dr. Verone in izvršil naročilo. Rodbina se mu je iskreno zahvalila za visoko pozornost Nj. Vel. kralja.

Povratek ministra Preke

v Beograd Beograd, 20. avgusta. AA. Minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Nikola Preka se je danes vrnil v Beograd z daljšega odmora in je takoj prevzel delnosti svojega resora.

Smernice gospodarske politike bodočnosti

Poljedelski minister dr. Šibenik o boljši organizaciji vnovčenja kmetijskih pridelkov in o možnostih bodočega gospodarskega razvoja v Evropi

Beograd, 20. avgusta. r. Današnje »Vreme« objavljiva izjavo ministra za kmetijstvo dr. Šibenik o naši agrarni politiki in o gospodarskem sodelovanju evropskih držav.

Uvodoma poudarja minister dr. Šibenik, da je treba predvsem kvantitativno in kvalitativno zboljšati živinorejsko produkcijo, ako hočemo vzdržati konkurenco tujih držav. Za povzročje našega kmetijskega gospodarstva se je izkazala dosedanja pot našega zadržanosti zelo dobra in uspešna, vendar pa ta pot ni imela dovolj splošnega značaja, ker dosedanje zadruge katerekoli vrste niso bile enakomerno razširjene med narodom, temveč večinoma grupirane. Zato je potrebno po najnižjih upravnih enotah, po občinah širiti zanimanje za zadržanost, predvsem s razstavami živine. Ministrstvo bo v to svrhu že v tekočem proračunskem letu nakazalo primerne vsote, v prihodnjih letih pa še v večji meri, da se dobi potrebna plemenita živina.

Kar se tiče dodeljevanja selekcioniranih semen in njegove prodaje, se ne bo vršilo fablonsko za vso državo, temveč z ozirom na klimatske razmere in kakovost zemlje v posameznih krajih.

Glede prodaje in plasiranja proizvodov ter ureditve cen, se namerava izvesti koncentracija prodaje sploh pod nadzorstvom države, da bi se posredniški stroški in zasluzki čim bolj zmanjšali, kar padoja vsi v breme kmeta. Treba je ukrepati, da poljedelec ne bo prisiljen zaradi finančnih potreb nositi svojih pridelkov na trg v najbolj neprimernem času ter tako konkurirati samemu sebi v korist posrednika. V tem oziru bo najbolje služilo osnovevanje skladišč v posameznih gospodarskih središčih v bližini prometnih prog. V ta skladišča bodo kmetje mogli oddajati svoje žito takoj po žetvi; v skladiščih se bo očistilo in z mešanjem tipiziralo, producentu pa se bo izdala nakaznica, ki jo bo mogel v vsaki banki »vzročiti« v visokem odstotku vrednosti. Zadruge, njihove zveze in privilegirane družbe bodo skrbje nadalje za vnovčenje pridelkov samih v najprimernejšem času

in za najugodnejšo ceno. S tem se bo dosegla javna kontrola cen, ki jo bo podpirala tudi potrebna kontrola državnih oblasti.

Kar se tiče plasiranja naših odvisnih pridelkov na inozemskih trgih, poudarja minister dr. Šibenik, da so potrebe Evrope na agrarnih proizvodih tolike, da jih morajo vse njene agrarne države pokriti le deloma, kar pomeni, da se njihovo plasiranje otežuje šele s prekomorsko konkurenco. To konkurenco občutijo tudi države, ki proizvajajo preveč industrijskih proizvodov in ki se morajo prav tako boriti s težkimi plasiranjami. Nobena evropska država ni v stanju, da pokrije svoje različne potrebe za lastno produkcijo, ker je navezana zaradi različnih klimatskih in drugih razmer le na gotove panoge produkcije, v katerih mora doseči višek, da zadovolji z njim druge potrebe.

S tem je jasno označena smer bodočega gospodarske politike Evrope, ki se kaže v tem, da so evropske države med seboj navezane na vzajemno izmenjavo svojih viškov, industrijskih in agrarnih. Ugodnosti za plasiranje agrarnih proizvodov se imajo na drugi strani izenačiti z ugodnostmi za plasiranje industrijskih proizvodov. Vse to je bilo razlog za prvi korak Rumunije in Jugoslavije v Sinaji, kjer je prišlo do izraza načelo, da so evropske države vzajemno vezane na medsebojno izmenjavo viškov svoje produkcije. Medsebojne pogodbe na podlagi klavzule o največjih ugodnostih postajajo brezpredmetne in pristopa se k pogodbam na podlagi vzajemnih odnosov. Da bi se olajšalo na ta način plasiranje industrijskih in agrarnih viškov, se pričenja snovanje skupnosti agrarnih držav na eni strani in industrijskih na drugi strani. Konferenca v Sinaji ima obeležje snovanja skupnosti agrarnih držav, kar mora imeti brezpogojno za posledico snovanje skupnosti industrijskih držav. Smernica gospodarske politike bodočnosti je torej specializacija produkcije in koncentracija izmenjave proizvodov.

Konferenca na Plitvičkih jezerih

Zagreb, 20. avgusta. AA. Na Plitvičkih jezerih so se sestali v hotelu »Plitvice« 15. t. m. jugoslovenski in madžarski odposlanci, da razpravljajo o likvidaciji lastniških in finančnih vprašanj, ki so v zvezi s trianonsko pogodbo. Vodja jugoslovenskih delegatov je dr. Lujo Bakotić, načelnik ministrstva za zunanje zadeve, člani so dr. Stanko Erhartić, šef oddelka v ministrstvu za zunanje zadeve, in dr. Milorad Laskarin, svetnik ministrstva za notranje zadeve. Madžarski delegaciji načeljuje Aleksander Blaha, državni podtajnik v ministrstvu za notranje zadeve, člani so dr. Bela Czartary, svetnik ministrstva za notranje zadeve, dr. Pal Szebesthyen, tajnik ministrstva za zunanje zadeve, in dr. Imre Erney, tajnik ministrstva za notranje zadeve.

Tarifni odbor

Beograd, 20. avgusta. p. Tarifni odbor je danes nadaljeval svojo sejo. Govorili so zastopniki trgovinskih zbornic. Za ljubljansko Zbornico TOI je podal obširen referat g. Ivan Mohorič, ki je med drugim opozarjal na to, da se morajo pravočasno izvršiti vse potrebne priprave za glavno izvozno sezono, pripraviti dovoljno število vagonov, tako da ne bo zastoja. Zlasti pa se je zavzel za to, da se spremene določbe o nakladalnem in razkladalnem roku, tako da bodo imeli interesi dovolj časa. Končno je načelnik oddelka za tujski promet v ministrstvu za trgovino dr. Žižek obrazložil potrebe tujskega prometa in stavil obširne predloge glede revizije potniške tarife s posebnim ozirom na tujski promet. Ob zaključku današnje konference je načelnik generalne direktije državnih železnic Lazar Milošević izjavil, da bo prometno ministrstvo pri reviziji železniških tarif po možnosti upoštevalo vse izražene in utemeljene želje.

Smrt popularnega generala

Beograd, 20. avgusta. p. Davi je preminul sodni general Branko Katalović, v vojaških krogih znana osebnost. Pokojnik poteka iz stare oficirske rodbine in je bil povsod, kjer je služboval, zlasti pa v Beogradu, zelo priljubljen.

Preiskava o zagrebški nesreči

Zagreb, 20. avgusta. n. Zagrebško sodišče nadaljuje preiskavo o nesreči, ki se je pripetila preteklo soboto na železniški progi v času ognjemeta. Ranjenci zahtevajo odškodnino za svoje poškodbe. Sedaj je veliko vprašanje, kdo ima plačati to odškodnino, oziroma koga bo sodna preiskava označila za odgovornega. Kakor se doznava od dobro poučenih strani, se je zagrebški škof dr. Bauer odločil, da daruje prvi prispevek za ponesrečence, ki mu bo do sledili prispevki mestne občine in raznih humanitarnih društev.

Naš konzul v Barju

Beograd, 20. avgusta. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je imenovan na predlog ministra za zunanje zadeve in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta za konzula v Barju (Italija) v I/5 g. Dušan Marinović, tajnik ministrstva za zunanje zadeve.

Oprostitev plačevanja taks

Beograd, 20. avgusta. p. »Službene Novine« objavljajo odlok ministra financ, s katerim se oproščata plačevanja taks v obsevanju z državnimi in samoupravnimi oblastmi ornitološki observatorij v Ljubljani in Avtoklub kraljevine Jugoslavije z vsemi svojimi pokrajinskimi organizacijami.

Drzen plavalec

Novi Vinodol, 20. avgusta. n. Danes je dijak Mladen Radetić iz Novega preplaval morje od Novega do otoka Krka (9 km daleč) v treh in pol ure.

Beg iz Italije

Pariz, 20. avgusta d. Francoske oblasti s skrbjo motrijo neprestano se množični pritok italijanskih izselencev, ki je dosegel že do 1500 oseb na teden. Iz Italije prihajajo v Francijo pripadniki najrazličnejših stanov od preprostih delavcev pa do vseučiliških profesorjev ter prevzemajo v Franciji vsako delo, samo da zaslužijo na dan po par frankov za vsakdanji kruh.

Turin, 20. avg. s. Kakor poročajo iz Suse je bilo tamkaj aretiranih 10 oseb iz raznih italijanskih provinc, ki so se po skrivnih poteh utihotapile tja, od koder so hoteli na skrivaj prekoračiti mejo in pobegniti v Francijo.

Bern, 20. avgusta s. »Berner Bund« poroča o drznem činu dveh gorskih vodnikov, ki sta spravila preko 4000 m visokega gorskega masiva Monte Rosa, mlado Italijanko z dojenčkom v Zermatt. Žena je bežala iz Italije, ker je hotela za svojim možem, ki živi že več let v Franciji. Ženska je bila zelo slabo oblečena in ni imela primernega oblačila.

Manevri italijanske vojske na Krasu

Gorica, 20. avgusta d. Poslednje dni se vrše veliki manevri italijanske vojske na Krasu, pri katerih sodelujejo enice garnizij Julijske Benečije, ojačene z večjimi oddelki čet iz notranjosti Italije. Pri manevrih sodeluje tudi milica. Prisostvoval jim je med drugim sam vojni minister Gazzera.

Ostavka bavarske vlade

München, 20. avgusta g. Bavarska vlada je podala ostavko. Bavarski deželni zbor je danes proti glasovom bavarske ljudske stranke in nemških nacionalcev končno odločil o vladi predloženi davek na klanje živine ter obnem z 62:58 glasov, sprejel socialno demokratski predlog, da se ta davek ne povzra, Vlade posle bo začasno vodila sedanja vlada, toda brez finančnega ministra, ki je v pismini izjavil prijaviti svoj takojšen odstop. Bavarska ljudska stranka izjavlja, da ne more dalje prevzeti odgovornosti, ki naj preide sedaj na novo vlado.

Sklicanje španske zbornice

Madrid, 20. avgusta. AA. Minister za gospodarstvo Weis je bil imenovan za ministra financ. Vlada namerava izdati dekret, ki bosta z njim sklicani zbornici koncem septembra.

Sovjetsko notranje posojilo propadlo

Moskva, 20. avgusta. d. Boljševiški listi prinašajo poročila, v katerih priznavajo, da je sovjetsko notranje posojilo dočela propadlo. Namen posojila je bil preskrbeti državni finančni sredstva za izvedbo petletnega gospodarskega načrta. Sedaj bodo morali sovjetski mogotci še druge iskati finančna sredstva za izvedbo svojih načrtov kot pri ruskem narodu, ki je po desetih letih komunističnega gospodarstva že skoro popolnoma obubožal.

Vlaka sta trčila

Saarbrücken, 20. avgusta d. Na lorenško posaarski meji v bližini Kreuzvalda je trčil delavski vlak v tovorni vlak. Pri tem je bil zdrbljen prvi vagon delavskega vlaka. Izpod razvalin so potegnili 4 mrtve in 15 hudo ranjenih delavcev.

Polet »R 101« v Indijo

London, 20. avgusta. AA. Priprave za polet zrakoplova »R 101« v Indijo so v polnem teku. Inženjerji so zadnje dni preizkusili razne izpolnitve na zrakoplovu samem, kakor tudi na strojih. Med drugim so bili montirani novi propelerji. Letalski krog so uverjeni, da bo polet popolnoma in prepričljiva demonstracija ogromnega napredka angleškega letalstva

Nova senzacija »Jutra«

KDO JO JE UMORIL?

Velik detektivski in kriminalni roman

Izpod mojstrskega peresa W. S. Mastermana

Radioodajna velepostaja v Londonu je kristalizacijsko središče zapletka, zgrajenega z neverjetno preciznostjo. Ne da bi bilo treba bralcu le količikaj odnehati od zahteve po resničnem duševnem užitku, ga bo z železno doslednostjo zasnovano dejanje kakor s kleščami držalo prav do nepričakanega, a duhovito utemeljenega konca.

Prvikrat v nedeljo, dne 24. t. m.

Naročite »Jutra«! Pošljite naročnino! Ne zamudite začetka!

Energična angleška intervencija v Sofiji

Angleški poslanik je pri zunanjem ministru in pri kralju Borisu zahteval odločnejše ukrepe proti makedonstvu-juškim

Sofija, 20. avgusta. M. Angleški poslanik v Sofiji Waterloow je takoj po svojem povratku iz Londona, kjer se je mudil po službenih poslih, posetil zunanjega ministra Burova in mu priporočil, naj bolgarska vlada tako v interesu Bolgarie same kakor v interesu miru na Balkanu posveti vso pozornost makedonski revolucionarni organizaciji in energično prepreči nadaljnjo rovanje te organizacije, ki tvori nekako državo v državi in je bila doslej popolnoma neodvisna, kar ni ostalo neznan v Angliji in drugod. V enakem smislu se je angleški poslanik izjavil napram bolgarskemu kralju Borisu po-

vodom svoje avdijence, za katero je prošil po povratku iz Londona. Ob enem je angleški poslanik energično zahteval, naj bolgarska vlada enkrat za vselej prepreči vpade na ozemlje sosednih držav in atentate na tujem ozemlju, ki jih vrše makedonstvujušči. Aretacije, ki so bile v zadnjem času izvršene, nikakor ne nudijo dovoljnih garancij. Potrebni so uspešnejši in odločnejši koraki. Angleški poslanik je dodal, da hoče Anglija s to svojo prijateljsko demaršo le olajšati bolgarski vladi položaj in ji pomagati, da napravi z energičnimi ukrepi red.

Ribarska afera

Te dni je bila pred deželnim sodiščem v Ljubljani definitivno končana pravda radi motenja posesti, ki jo je 5. aprila vložila baronica Apfaltrern, graščakinja na Križu pri Kamniku, proti g. Slavku Plemlju, ribarskemu izvedencu pri banski upravi v Ljubljani.

Predgovodina te pravde je deloma že znana, ker so o zadevi poročali že razni listi.

Baronica Apfaltrern je lastnica ribnika Martinek pri Sinkovem turnu; v ribniku so ščuke. Ga. Apfaltrern je izvrševala doslej vedno nemoteno tudi ribolovne pravice v ribniku. Tvrdba »Riba« v Ljubljani, katere lastnika sta g. Slavko Plemelj in njegova ga. soproga, se je obrnila na baronico Apfaltrern po svojem poslovdnji g. Josipu Ogrincu s prošnjo, naj ji ta ribnik da v zakup ali pa proda. Ga. Apfaltrern je oboje odklonila. Nato je g. Plemelj dne 5. marca t. l. gospe Apfaltrern osebno sporočil, da bo dal izpustiti vodo iz ribnika in poloviti ščuke v njem, češ da te ščuke ogrožajo ribji zarod v Gameljščici, ki izvira par kilometrov nižje. Baronica mu je to prepovala. Dva dni kasneje je g. Plemelj vnovič telefonično zahteval, da mu da baronica dovoljenje, da izpusti vodo iz ribnika in polovi ribe; baronica je zahtevalo zopet odklonila. Ko si je popoldne istega dne ogledala ribnik, je videla, da je dal nekdo že prekopati glavni nasip, s katerim je ribnik na zapadni strani zagrajen, in napraviti na jugozapadni strani tega nasipa jarek za odvod vode iz ribnika v potoček Vranjšičico. Poizvedbe so dognale, da je dal pri ribniku prekopati nasip in izkopati jarek g. Slavko Plemelj. Ko se je ugotovilo, da banska uprava ni dala naloga za izpraznjenje ribnika, je baronica Apfaltrern po svojem odvetniku g. dr. Zvoljku vložila proti g. Slavku Plemlju pri okrajnem sodišču v Kamniku tožbo radi motenja posesti.

Prva razprava o tožbi je bila 17. aprila. Tožnec se je postavil na stališče, »da se je kot lovski in ribarski referent pri banski upravi le kot uradna oseba bavil z zadevo te pravde in da ima torej tožena stranka, ako je on ukrenil kaj napačnega, samo pot administrativne poizbe na bansko upravo«. Razprava je bila v svrhu na daljnjih poizvedb in zaslišanja prič preložena. Zaslišani so bili gg. graščinski oskrbnik Kmetič, odvetnik dr. Luckmann, posestnika Zamen in Rahne, ki so vsi potrdili navedbe tožbe, ter poslovdnja tvrde »Riba« Josip Ogrinec. Poslovdnja Ogrinec je med drugim izpovedal: »Svojo izpoved dopolnjujem še s tem, da sem napravil toženi stranki Plemlju prevzel osebno, odgovornost za izpust ribnika radi tega, da pribavim svoji tvrdis »Ribe ribe (ščuke) za konzum in pa radi pospešitve čez zadeve; tvrdis »Riba« je družba z omejeno zavezo ter sta njena družabnika Slavko Plemelj in njegova žena«.

Na podlagi izpovedbe prič je nato okrajno sodišče v Kamniku dne 10. julija izdalo tale končni sklep: »Okrajno sodišče v Kamniku je v pravni stvari tožene stranke Apfaltrern Irene proti Slavku Plemlju radi motenja posesti punkto 10.000 Din sklenilo: 1. Tožnec je dolžan postaviti prejšnji stan pri ribniku v 14 dneh pod izvršbo. 2. Tožnec je dolžan v bodoče opustiti vsako dejanje, ki bi motilo tožiteljico v mirni posesti tega ribnika pod siceršno izvršbo. 3. Tožnec je dolžan v 14 dneh povrniti na 3518 Din odmerjene pravne stroške«.

V utemeljitvi izjavi sodišče med drugim: »Motiv (dejanje) je bil, kakor izhaja iz pričevanja Josipa Ogrinca, da bi se pribavilo tvrdis »Ribe ščuke za konzum, namen pa, kakor navaja tožnec, da bi se po izlovi ščuk uničila zalega ščuk v lužah ribnika Martinek... iz tega sledi, da je bilo dejanje izvršeno v korist tožene stranke in je tožena stranka odgovorna, čeprav bi bil poslovdnja Ogrinec izvršil dejanje na lastno odgovornost. Odgovornost tožena pa je nedvomna, ako se upošteva pričevanje Ivana Kmetiča, ki je izpovedal, da mu je Ogrinec pred vložitvijo tožbe izjavil: Jaz sem čisto nedolžen, vso stvar je naročil Plemelj«.

G. Plemelj je proti tej razsodbi vložil rekurs na deželno sodišče v Ljubljani, ki pa je s sklepom dne 14. avgusta 1930 ta

rekurs zavrnilo. V utemeljitvi poudarja rekursno sodišče med drugim: »Pravilno ugotavlja prva sodba, da je pasivna legitimacija podana glede na izpoved Ogrinca, da je prevzel izpust ribnika radi tega, da pribavi tvrdis »Ribe ščuke za konzum, ker ni sporno, da sta lastnika te tvrdis tožnec in njegova soproga. Dejanje je bilo izvršeno vsekakor v korist tožene stranke, kar istotako govori za njeno odgovornost«. Ker proti temu sklepu dež. sodišča ni pritožbe, je postala sodba prvega sodišča pravomočna.

Strahovit roparski umor v Turinu

Turin, 20. avgusta s. Danes je bil izvršen v Turinu strahovit roparski umor. Neznani zverinski zločinec je umoril 32 letno hčer prodajalca izgotovljenih oblek Viktorija Missolettija v stanovanju na posteli ter ji oropal dragocen prstan ter nato opleni vse stanovanje. Žrtev so našli popolnoma slečeno na posteli. Po telesu je imela polno prask, iz česar sklepajo, da se je vršil pred smrtjo strahovit boj z morilcem.

Plavajoča razstava letal

London, 20. avgusta. AA. Po sklepu vlade bo odplula v Buenos-Aires matična ladja za letala z nalogo, da sodeluje na razstavi proizvodov britanskega imperija. Letala bodo razstavljena na matični ladji. Brez dvoma bo ta del britanske razstave zbudil veliko pozornost. Končni sklep o tej razstavi še niso dozorili. Vsekakor pa so mednarodni krogi za to, da se odpošljejo najnovejši tipi letal.

Tatvine osumljeni poštni ravnatelj

Praga, 20. avgusta. s. Na glavni pošti v Marijskih Laznih so že delj časa opazovali, da izginjajo priporočena pisma denarne vsebine. Ker so se primeri vedno bolj množili in je storilec nemoteno vršil svoj posel dalje, je bila odposlana v kopalnice uradna komisija, ki je izvedla natančno preiskavo. Kot rezultat te preiskave je beležiti takojšnjo odstavitev poštnega ravnatelja Sineka, ki je bil ob enem predan disciplinski oblasti, ker ni bilo mogoče ugotoviti, zakaj so ostale tudi vse reklamacije za pogrešani denar nerešene. Tekom dneva se je sum proti ravnatelju Sineku tako povečal, da je bil danes aretiran. Preiskava bo morala sedaj ugotoviti, koliko pisem je prišlo tatovom v roke. Po dosedanjih ugotovitvah je zmanjkalo nad 100.000 Kč.

Najtežja žena umrla

Ravenna, 20. avgusta. d. Tu je umrla najdebelejša, najtežja in najširša žena sveta, Domenica Zanzi, ki je tehtala kljub svojim 21 letom že 251 kg. Poslednje štiri leta je debela »Liliana«, kakor je bilo njeno artično ime, nastopala v raznih varietetnih po Italiji, Nemčiji in Belgiji ter je nedavno dospela v Ravenna, kjer je hotela preživeti svoj donust. Tu je poskušala z mastilno dijetlo še povišati svojo težo. Pri tem pa jo je prehitela smrt.

Most z najvišjim lokom na svetu

London, 20. avgusta. AA. Z dogovornimi velikega loka na sydneyskem pristaniškem mostu se je snoči zaključila največja etapa v gradnji tega mostu. Ta lok je najdaljši in daleko najtežji jekleni lok, kar jih je bilo do zdaj postavljenih. Zgradili so ga angleški inženjerji in je stal 1,6 milijarde Din. Njegova največja razpetost meri okoli 550 metrov. Gradili so ga z obeh strani hkrati: Vsaka polovica tehta po 14.000 ton. Celotna dolžina mostu znaša 1200 m. Na mostu je prostora za štiri proge električne cestne železnice, za šest prog voznega prometa, pločnika na obeh straneh pa sta široka po 3,20 m. Kapaciteta prometa je 168 vlakov, 6000 vozil in 40.000 pešcev na uro.

Krasen uspeh angleškega koncerta

Koncert angleških pevcev je kljub neugodni sezoni napolnil do zadnjega kotička lepo dvorano kina Matice. Spored se je pričel točno ob pol deveti uri, kakor je bil napovedan. Petje angleškega pevskega zbora je zadivilo vse občinstvo, ki je bilo od točke do točke bolj navdušeno ter je burno aplavdiralo pevcom. Posebno navdušenje so bile pozdravljene angleške mornariške pesmi. Sredi programa je bilo poklonjenih zboru in njegovemu dirigentu g. Arturu Faggeju več krasnih šopkov. Program sam je nudil nazorno sliko razvoja angleške pesni od starih pesmi pa do modernih skladateljev ter pokazal, na kako visoki stopnji stoji v Angliji gojitev narodne in umetne pesmi.

Po dovršenem koncertu so odšli angleški gosti v spremstvu naših pevcev in članov Društva prijateljev angleškega naroda v veliko dvorano Kazine, kjer se je vršil slavnostni banket, ki sta ga pridelila mestna občina ljubljanska in Glasbena Matica. Banketa so se udeležili poleg gostov podban g. dr. Otmar Pirkmajer, ljubljanski podžupan profesor Jarc, predsednik pevske župe dr. Švigelj, predsednik Društva prijateljev angleškega naroda g. dr. Rebek. Navzoči pa so bili tudi skoraj vsi v Ljubljani se nahajajoči slovenski skladatelji.

Med banketom se je dvignil voditelj ekskurzije angleških pevcev g. Artur Fagge in se v lepih besedah zahvalil za prisrčen in nad vse ljubezniv sprejem, ki so ga doživeli pevci na svoji ekskurziji po Jugoslaviji. Turneja po jugoslovenski kraljevini bo ostala za angleške pevce eden najlepših spominov. Sprejem, ki so ga doživeli v Ljubljani, pa je zanje vrhunec uspeha, hter ne bodo na Ljubljano nikdar pozabili. Končno je dvignil čašo ter napil na prekidu in procvitu Jugoslavije ter na čast njenega modrega vladarja Nj. Vel. kralja Aleksandra.

Po govoru g. Faggeja je zasvirala vojaška godba našo državno himno, ki so jo sprejeli gosti z burnim ploskanjem. Nato je g. podban dr. Otmar Pirkmajer pozdravil v imenu banske uprave drage goste in napil angleškemu kralju, kakor je godba zaigrala angleško državno himno.

Po oficijelnem delu banketa se je razvila prijetna prijateljska zabava med sviranjem godbe in prepevanjem Matičnega zbora in Završanovega kvarteta.

Most se je porušil

Cordoba, 20. avgusta. Most preko reke Guadalquivir pri Mengibalu se je porušil v trenutku, ko sta vozila po njem dva tovorna avtomobila, na katerih je bilo naloženih 6 bikov, ki so jih peljali na bikoborbo v Albero. Pri padcu iz 15 metrov višine, so bile 3 osebe ubite, mnogo drugih pa ranjenih. Vseh 6 bikov je bilo ubitih.

»Mauretanijska« zopet osvojila modri trak

London, 20. avgusta. AA. Prekomorski parnik »Mauretanijska«, ki je včeraj priplul v Plymouth, je dosegel izmed vseh letošnjih voženj med Ameriko in Evropo najkrajši čas. Za pot je potreboval samo pet dni in 25 minut. Povprečna njegova hitrost je bila 25,72 vozla na uro.

Dva uspeha češkoslovaškega nogometa

Praga, 20. avgusta. h. Danes je gostovala proti tujakom Slaviji ameriška enajstorična Fall Riversa, ki je izvojevala samo neodločen rezultat 2 : 2 (1 : 0). Tekmi je prisostvovalo 17.000 gledalcev. V ameriškem moštvu je igral tudi Madžar Kronenberger. Sodi je g. Stepanowski iz Prage. V Lipskem je nastopilo komb. moštvo Češkoslovaške proti komb. moštvu Srednje Nemčije in zmagalo z 2 : 0 (1 : 0).

Hmelj

+ Zateško hmeljsko poročilo. — Zatec, 20. avgusta. h. Do danes niti v mestu, niti na deželi ni bilo prometa z novim hmeljem. Iz Bavarske prihajajo iz zanesljivih virov vesti, da je postal tamkaj hmelj, ki sploh ni bil ali pa ni bil zadostno škropljen proti perenospori, rujav, dočim ima hmelj, ki je bil dovolj poškrbljen, lepe kobule. V Zatecu je bila danes razširjena oficijelna vest iz Prage, da je prejela največja pivovarna v Plzinu od svojega zastopnika v New Yorku poročilo, da bo prohibicijski zakon v Ameriki v najkrajšem času spremenjen tako, da bodo piva in lahka vina dovoljena za uživanje.

+ Savinjsko hmeljsko poročilo. (Od našega posebnega poročevalca). Zatec, 20. avgusta. Obiranje in prevzemanje predprodane blaga se nadaljuje. Kupčija še povsem miruje, ker še ni nobenih vesti o prodaji na Češkem, niti še niso došla kupcem naročila na poslano vzorce. Star prijatelj naših hmeljarjev, ki pozna dobro položaj prav: Stran z malodušnostjo, pokoncu glave; če ne boste silili z našim lepim blagom, dosežete gotovo lelo srečne cene.

+ Njurnberski hmeljski trg. Kupčija z novim hmeljem se še ni razvila. Razen nekaj bal, ki so dospole pretečen teden, tudi ni dovoza v novem hmelju. V ponedeljek je bila prodana 1 bala tetnauskega hmelja po 110 mark za 50 kg (29,70 Din za kg).

VREMENSKA NAPOVED

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno vedro z lahkim prehodnim porostom oblačnosti. Toplo. Včerajšnja situacija: Anticiklona se zadržuje še dalje v južni Evropi, dočim je v severnih delih kontinenta nižji pritisk v obliki sistema barometrične depresije z več centrov. Pritisk je na severozapadu neznan, padel, drugod pa je celo malo narastel. Jutranja temperatura je splošno narasla za 1 do 3 stopinje C in se je gibala od 11 do 12 stopinj v zaledju, dočim je bila v primorju 20 do 21 stopinj. Nebo je bilo jutranj pretežno precej vedro, v gorskih dolinah pa nekoliko megleno. Padavin ni javila v zadnjih 24 urah nobena vremenska postaja. Vetrovi so bili slabi, v primorju pa je vladala tišina.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Manj oblačno z osvežujočimi južnimi vetrovi; pozneje zopet poslabšanje.